

in vreden, da mu posvetimo vse svoje moči. Tu ne sme biti nobenega paktiranja z duhom tega sveta. Sodobno geslo je: totalitarizem (celotnost). Katoliška celotnost bodi naše geslo in njegovo izvajanje naša poglobljena skrb. Čim več bo katoliško mislečih in dosledno katoliško živečih poedincev v narodu, tem bolj katoliški bo naš narod.

Slovenstvo

S tem svojim načelnim stališčem smo se obenem izrekli za ohranitev in izpopolnitev slovenske narodnosti. Narod živi v svojih članah in po njih deluje. Narodnost ni neka abstrakcija (posnetje), kakor si jo ustvarjajo integralni Jugoslovenci, marveč je živa sila, ki se udejstvuje v posameznikih in po njih prešinja ves narodni organizem. Ta sila je specifično (svojstveno) kulturna sila. Narod je kulturno občestvo, ki mu daje država politično organizacijsko obliko. Slovenci smo samostojna etnična individualnost (narodna osebnost, posebnost), ki raste iz svojih korenin ter je živeča tudi pod tujim jarmom samobitno kulturno življenje. Naša skrb bodi, da bo tudi v bodočnosti živeča svoje samobitno, avtonomno življenje. To bomo dosegli, če mladino vzgajamo v duhu slovenske narodne samobitnosti. Tako vzgojena mladina je nacionalna v pravem pomenu, ne sicer v tistem, ki si ga prilašča kot nekak sumljiv privileg nekaj tudi med Slovenci zastopana stranka, marveč v pomenu, kakor ga odobrava slovensko ljudstvo. Za naše ljudstvo ne more nacionalnost nikdar biti upadek slovenske narodnosti, marveč samo njena porast. Zato slovensko ljudstvo odklanja ono nacionalnost, ki se konstruira nekako preko njegove glave in ki jo v svoje namene propagirajo centralistično usmerjene stranke. Globoko prepričani z zavestjo, da rast slovenstva obenem pomenja rast jugoslovanstva, bomo svoje sile in napore založili v zgraditev in izpopolnitev slovenske narodnosti.

Poedinec in družba

Smoter našega izobraževalnega in vagojnega dela je torej, da vzgojimo dobre sinove in hčere katoliški cerkvi in materi Sloveniji. Ti sinovi in hčere morajo biti, kakor sem uvodoma poudaril, sposobni za rešitev nalog, ki jih stavi življenje. Življenje je dolžnost. V tem smislu tudi nemški modroslovec Kant svarilno opominja: »Sanjal sem, da je življenje lepota, ko pa sem se prebudil iz sna, sem opazil, da je življenje dolžnost.« Danes težka dolžnost, ker so gospodarske in v obče družbene prilike prav težke. Usposobimo mladino, da se prilagodi tem in morda še »čujim prilikam. To svetuje dr. Beneš, sedanjí predsednik čehoslovaške republike, ko to-le poudarja: »Mlad človek mora biti pripravljen na spremembo življenjskih okoliščin, da se pretolče skozi svet. Vedno mora imeti dovolj energije in razumnosti. Izgubiti ne sme volje za delo. Imeti

mora zdrav življenjski optimizem, ki človeka jednolično v borbi za dobro in za boljše.« To borbo za dobro in za boljše mora človek voditi ne samo za sebe, marveč tudi za bližnjega. K temu ga usposablja ter mu pomaga socialna vzgoja po naukih katoliške cerkve, brez katerih ni prave in trajne ureditve zmedenih družbenih razmer in rešitve za človeštvo. Ako bi naša prosveta kdaj in kje izgubila iz vida socialno smer, bi s tem izgubila ne samo značaj sodobnosti, marveč tudi značaj katolištva.

Predsednik je pozdravil izmed navzočih zlasti g. kanonika dr. Žagarja, podžupana Žebota, ravnatelja Zora kot zastopnika ljubljanske Prosvetne zveze in zastopnika primorskih Slovencev ter predlagal vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru, knezu namestniku Pavlu, ministru dr. Koršču, ki so jih zborovalci sprejeli z navdušenimi vzdihli.

POROČILO TAJNIKA

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Camplin, je razvidno, da je število društev, včlanjenih v zvezi, naraslo na 220, ustanovljenih je bilo 16 novih društev. Da bi odpomogla Zveza potrebi po predavanjih, ki ji je ustrezala s predavatelji, katere je iz centralne pošiljala društvom, je naročila nov skioptičen aparat na elektriko s 39 večbarvnimi filmi o važnih sodobnih vprašanjih. Centralna prosvetna knjižnica v Mariboru je v preteklem letu lepo napredovala; nabavljenih je bilo 447 knjig. Vseh knjig je zdaj 8195. Ispostedilo se je v lanskí poslovni dobi 23.818 knjig in obiskovalcev je prišlo 12.948. V prometu je sedaj pet potovalnih knjižnic, šesta se pripravlja.

FANTOVSKI IN DEKLIŠKI ODSEKI

O delu fantovskih odsekov je poročal Mirko Geratič ter poudaril živahno delo teh odsekov, ki se je vršilo v štirih smereh: versko-vzgojni, prosvetni, organizatorični in telovadni. Pozornost je bila posvečena zlasti okrožjem. Porast fantovskih odsekov se kaže posebno v Mariboru, kjer delujejo trije odseki, v okolici pa pet. V Prekmurju je ustanovljenih 13 odsekov, ki imajo svoje okrožje. Vseh fantovskih odsekov na področju podzveze je sedaj 79.

Poročilo o dekliških odsekih je podala gospodična Sadravec. Vodstvo teh odsekov so prevzele katehistinje v Betnavi pod vodstvom g. Draga Oberžana. Iz tega poročila, kakor tudi iz poročila celjske podzveze se je videlo, da je dosedanje organizatorično delo med našo žensko mladino doseglo lepe uspehe ter da bo obrodilo v bodočnosti še lepše sadove vzajemnega sodelovanja Prosvetne zveze in Katoliške akcije.

BLAGAJNIŠKO POROČILO

je podal g. Maležič, ki je poročal, da je imela Zveza v preteklem poslovnem letu 228.191 din

denarnega prometa. Za nakup novih knjig za prosvetno knjižnico in za potovalne knjižnice je bilo izdanih 31.410 din, za skioptični aparat in nove filme 12.500 din, za izpopolnitev odseke garderobe 4750 din.

ODBOR

Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. dr. Josip Hohnjec, za odbornike pa gg.: dr. J. Jeraj, dr. F. Sušnik, dr. Meško, dr. Aleksič, Maležič, Sekolec, J. Stabej in M. Geratič. Za namestnike gg.: Fr. Kotnik, arhidiacon Fr. Tovorin, ravnatelj Fr. Hrastelj, prof. T. Klasinc, prof. I. Bezjak, prof. M. Munda, prof. P. Kovačič, ravnatelj prof. Rihter in I. Camplin. Pregledniki so gg.: kanonik dr. J. Mirt, prof. P. Živornik, ravnatelj J. Gašparič. Člani razsodišča gg.: dr. A. Juvan, dr. J. Leskover, dr. A. Bartol in dr. M. Kejžar.

Selnica ob Dravi. Naša »Čitalnica« bo v nedeljo 21. novembra priredila veseligr v treh dejanjih »Dva para se ženita«. Igrali bomo v Doplerjevi dvorani ob treh in ob sedmih. Vljudno vabimo!

Hoče pri Mariboru. »Slomšekov dom« zopet vabi. »Madona v gozdu« je naslov lepi igri, ki jo bomo v nedeljo 21. novembra vprizorili na našem odru. Igrali bomo ob treh in ob pol osmih. Pridite!

Prosvetno društvo Ptuj. V nedeljo 7. novembra ob 15 je bil v društvenih prostorih minoritskega samostana izredni občni zbor. Poleg številnega članstva se ga je udeležil tudi g. župan dr. Al. Remec. Dostojno kot malokdaj je bila zastopana mladina. Iz poročil odbornikov je bilo razvidno, da je bilo društvo v tem poslovnem letu zelo pridno na delu. Društvo je imelo v tem letu več predavanj, nekaj predstav in akademij, posebno pa se je izkazalo s prireditvijo prosvetnega tabora, ki je nadse lepo uspel. Za svoje požrtvovalno delo je odbor žel od prisotnih obilo pohvale in odobravanja. V novi odbor so bili izvoljeni gg.: prof. Alič, prof. Cajnkar, Arnuš, Majhen, p. Inocenc, gđna prof. Rovškova, ga. Majhen, ga. Prapor in gđna Novakova.

Jarenina. Katoliško prosvetno društvo v Jarenini je igralo na Martinovo nedeljo veselo spevoigr »Mežnarjeva Lizika«. Ker je igra na splošno dobro uspela, zato se bo na občo željo ponovila v nedeljo 21. novembra. Vabimo vse, tudi tiste, ki so v nedeljo izostali, da se tudi ti pošteno nasmejejo. Na svidenje na v nedeljo!

V Aničinem licu sta njeni dve zvezdici ugasnili in Tinetu se je zazdelo, da je na mah postalo mračno in temno.

»Tako! Bom moral pač iti.«

Počasi se je vzdignil. Nekaj bi bil še rad rekel, toda Anica se je tako globoko sklonila na svoje šivanje, da mu je obtičalo.

»Lahko noč!« je želel in šel z deklo.

Biti mora! si je mislil. Saj sem vedel, da bo prišla, ko nisem dal glasu od sebe.

Ko je zagledal Roziko, ki je čepela za mizo, se je prestrašil. Ti ljubi Bog, kako je shujšala! Prav zasmilila se mu je.

»Dober večer, Rozika,« je rekel prijazno, in ker se mu je res smilila, je še dodal:

»Kajne, že kdaj bi bil moral priti in ti povedati! Ali veš —«

Zataknilo se mu je, ker ni prav vedel, kako ji naj razloži, da mu za zaklad ni prav nič več tako, kakor prej kdaj, zadnje tedne pa že sploh ne...

Dekle pa mu je kar prevzelo besedo. Ko ga je videla zdaj tu pred seboj, kako ji govori prijazno in vendar tuje, pač tako, kakor bi govoril z najbolj tujim človekom, tedaj se je zavedela, da nima prav nič upati. Sicer je to Bog ve kako posebej kje ne boli, ali misel na Gradiško bo morala pač pokopati. Ostane ji le še ono drugo upanje — na zaklad.

»Saj vem, že vem,« je dejala porogljivo, glas pa ji je bil rezek in — — — — — dovolj vem, Tine.

To pa mi moraš povedati: Čemu sem ti prav za prav poslala tisto reč, ha?»

Tine je hodil po sobi gor in dol.

»Glej, Rozika, saj se nikamor ne mudi! Zaklad nama ne uide. Saj bi jaz tudi prav rad vedel in videl, kako je tam gori. Ali saj ni nikjer zapisano, da bi moralo biti to danes ali jutri...«

»Tako torej!« je zavpila Rozika in poskočila kakor divja mačka. »Zdaj govoriš tako, prej pa ti ni dalo miru in nisi mogel čakati.«

Gradišnik je obstal pred njo in jo je gledal mirno in je premišljal. Zdajci se je celo nasmešnil.

»Da, prej!« je spregovoril počasi. »Prej sem ti sanjaril in brodil po možganih, ker drugega na svetu vedel nisem.«

Zasmejala se je hudobno:

»Zdaj pa veš, kaj?« ga je prebodla z očmi. »Želim ti obilo sreče, Gradišnik, in kup otrok. Pa lahko noč!«

Pohitela je k durim, prišla za kljuko, pa še obstala.

»Tisti zavoj mi vrni!« je velela.

Tine jo je ošvignil z očmi, ona pa se je izognila pogledu.

»Kaj boš s to rečjo?«

»Kaj? Vrnila jo bom tistemu, ki jo je meni dal,« je odgovorila trmasto. Niti zlagala se ni. Rozika je že natančno vedela, kaj bo zdaj storila.

»Saj bi bilo res najbolje,« je menil Tine, čeprav

pa je pokojni predsednik čital tudi domače in inozemske časopise.

—

Miza kanclerja Hitlerja

Nemški kancler Hitler ima za zajtrk močnik z mlekom. Za kosilo največkrat nič ne je, ali pa zopet ovseni močnik, kak sadni sok in nekaj zelenjave. Za večerjo ima včasih solato z jajci, včasih jajca s solato. — Priljubljena jedila so mu: okisana prežganka, mlečni riž s cimetom, krompirjevi hlebčki ter cmoki, od časa do časa torta z mlekom. Mesa ne pokusi nobenega.

—

S čim se hrani Mussolini?

Mussolini popije za zajtrk skodelico črne kave. Za kosilo, ki je šele ob eni, ima solato

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo Sveti Križ na Murskem polju priredi v nedeljo 21. novembra po večernicah v Slomšekovi dvorani igro v treh dejanjih in sedmih slikah »Krivoприсеžnik«. Igralci nastopijo na odru v pristnih narodnih nošah. Pri igri sodeluje pevski in tamburaški zbor pod vodstvom g. kaplana Ašiča. — Vstopnina 6, 4 in 2 din. Križevčani in tudi sosedi farani, posetite našo Slomškovo dvorano!

Razkrižje pri Ljutomeru. Po zgledu naših sosedov v Slovenskih goricah in po Murskem polju smo ustanovili tudi v Razkrižju fantovski odsek Prosvetnega društva. Po številu prav nič ne zaostajamo za našimi sosedi. Vendar še nimamo na razpolago kakšne večje dvorane, da bi se zbirali v njej, zamenkrat se mora biti za nas dosti velika soba tega ali onega člana, da se tam pogovorimo o tekočih zadevah. Pred dobrim letom smo se imeli v župnišču društven prostor, ko so se bili pri nas št. gg. salezijanci iz Veržaja. Ti so nas razumeli in nas tudi organizirali. Toda sedaj smo pa osamel. Moramo sedaj popolnoma sami delati. Zelo smo zadovoljni, da spadamo pod Ljutomerski okraj. Na ta način imamo čisto blizu do višjih oblasti. V Razkrižju in v okolici bivamo razen nekaj malih izjem sami Slovenci. Nekateri bi nam radi še vedno vsiljevali mnenje, da smo Hrvati, mi pa trdimo, da smo bili in še bomo zavedni Slovenci in bomo v bodoče vedno s Slovenci sodelovali. Nekateri nam hbejo vsiljevati hrvaške liste, toda mi si nasprotno naračujemo naše slovenske liste. Želimo pa še od merodajnih faktorjev, da se nam Slovencem tudi božja beseda oznanjuje v slovenskem jeziku. Ako imajo Slovenci v Beogradu, Zagrebu in celo v Holandiji in v Ameriki, kjer žive kot izseljenci, slovenske duhovnike, hočemo tudi mi tukaj poslušati božjo besedo v slovenskem jeziku. Mi imamo to pravico in nočemo, da nam krati kdo naših narodnostnih svetinj. Sliši se, da bodo v kratkem tudi naša dekleta ustanovila dekliški odsek. Veliko zanimanje je tudi med njimi in Bog daj uspeh pri našem delu!

Sv. Urban pri Ptaju. V nedeljo 21. novembra se bo vršila na prijaznem hričku Sv. Urbana blagoslovitev novega župniškega doma. Pričetek slovesnosti bo ob desetih. Blagoslov bo izvršil rojak narodni voditelj s Koroškega preč. g. Vinko Poljanec, ki ima tudi sv. opravilo. Ob pol treh popoldne se vrši akademija z govorom, de-

Knjige za zimske večere!

Zahtevajte seznam naše založbe, dobite ga brezplačno! Tam si lahko izberete knjige vseh vrst, zabavne in poučne! Pišite Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptaju!

kľamacijami, petjem, telovadnim nastopom fantovskega odseka in Finžgarjevo igro »Nova zapoved«. Vsa sosedna društva vladno vabljena! Novi farni dom bo zbirališče Katoliške akcije, krščanskih društev in vernih Urbančanov.

Dramlje. V nedeljo 21. novembra ob treh priredi naše Katoliško prosvetno društvo s sodelovanjem fantovskega odseka in dekliškega krožka v novem Slomškovem župniškem domu akademijo s pestrim sporedom. Vsi prijatelji katoliške ljudske prosvete iskreno vabjeni!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Barbara pri Mariboru. V četrtek 11. novembra je nagle smrti umrla Marija Simonič, posestnica v Zgornji Koreni, zadeta od kaplj. Pokopali smo rajno v soboto. Na sedmini se je nabralo za novo bogoslovje 130 din. Njeni duši bodi Bog milostljiv sodnik!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Grob za grobom raste. V oktobru smo spremili na našo božjo njivo tri blage gospodinjice: Lizo Hojnik, Alojzijo Horvat in Klaro Golnar. Bile so vzorne žene in matere, vnete tudi za dušni dobrobit svojih družin, članice Marijine družbe žen, zato jih je Gospod poklical k sebi k večnemu plačilu. Vsem žalujočim družinam, zlasti pa družini Golnarjevi, kateri je smrt vsekala posebno hudo rano — saj je ostal mož, vrli odbornik tukajšnje občine, sam s svojimi majhnimi nepreskrbljenimi otroci — želimo in prosimo tolažbe in božje pomoči. — V nedeljo popoldan je zopet zapel veliki zvon in šlo je od ust do ust: Gregor Druzovič je umrl. Daleč naokoli poznana osebnost. Nad 50 let je opravljal častno službo cerkvenega ključarja in

Slovenci v Zagrebu. Prvi prosvetni večer Slomškovega prosvetnega društva je bil posvečen našemu velikemu dr. Jan. Ev. Kreku. Ob 20 letnici njegove smrti smo si s predavanjem ogledali njegovo življenje in delo, čigar sadove mi vsi uživamo. Prosvetni večer je bil v Gajevi ulici 4, II. nadstropje, kjer ima društvo lepe in velike prostore. — V nedeljo 7. novembra pa so naši zvesti prijatelji napolnili Jeronimsko dvorano in z zadovoljstvom gledali igralce dramatičnega odseka, ki so igrali »Tlačane«, poučno in pretresljivo petdejanjo iz življenja naših prednikov, ki so se bojevali za svojo zemljo in pravico. To je že druga Redenškova igra na našem odru; zdelo se nam je boljša kot »Črna žena«. — V nedeljo 14. novembra smo praznovali pri Sv. Roku tretjo obletnico, kar je bila v novembru 1934 obnovljena služba božja za zagrebške Slovence. Prosili smo Boga, naj še naprej blagoslovlja naše delo za duše.

in sadje, včasih majhno ribo ali kuhano meso in mleko. Večerja ob devetih, zopet sadje in mleko. Najrajši ima grozdje in ne mine dan, da ne bi pojedel vsaj enega grozda. Poleti ga dobi iz Sicilije, jeseni iz rimske okolice, pozimi iz Srednje in Severne Italije, spomladi iz Libije onkraj Sredozemskega morja. Žganja se ne dotakne nikdar, vina in cigaret redkokdaj.

Vladar Turčije Ataturk poje velike količine ovčjega mesa v vseh turških oblikah: pečenega, dušenega, točenega in praženega. — Tudi pije rad. Sploh so mu pri srcu velike, sijajne gostije in družbe. Glede kajenja pa sploh ne pozna mere.

ji še ni prav verjel. Vendar pa je stopil po zavoj in ga ji prinesel.

»Previdna bodi, ker je nevarna reč!« jo je še posvaril, ona pa se je zaničljivo namrdnila in je šla, ne da bi še kaj rekla.

Zunaj je bila noč. Dež je kropil, megla je pokrivala dolino, da ni bilo dalje kakor tri korake videti.

Rozika je hitela. Zavoj je skrbno skrila pod ruto, ker se je bala, da bi se na dežju zmočil.

Ko je prišla na kraj vasi, je začela leteti, kakor da se ji na moč mudi.

Letela je in ni marala ne za noč ne za dež, v mislih ji je bil le ta mali, težki zavoj, ki mu je dana tolika moč, da drobi največje skale.

Tedaj ji je iz megle in teme posvetila svetilka na Mrdavsovi gostilni.

Iz hiše so prihajali glasovi delavcev. Rozika je šla v kuhinjo in skrila dinamit. Potem je pomignila Ivanu, ki je pil v sobi, da je prišel k njej.

»Nekaj ti povem,« je rekla mrko! »če nisi strahopeten, postaneš lahko bogat.«

»Kaj strahopeten?« se je ponašal velikan. »Na dan z besedo!«

Rozika je stopila k omari, v katero je skrila dinamit.

»Na!« mu je dala zavoj.

Ivan je debelo pogledal.

Tokrat ji ni bilo treba dolgo prigovarjati. Zlata, zlata, morda polna skrinja zlata — zakaj ne? Česa vsega niso našli zunaj pod Martincem v onem starem grobu! Res, zlata nič; ali tu bo drugače. In skalo razstreliti — to mu je tako, kakor za koga drugega, če gre drva sekat. Nič lažjega...

»Ko bo prva jasna noč, opravim,« je obljubil. »V dežju ne grem. Jutri opoldne pridem, da mi pokažeš, kje da je.«

Toda jasne noči dolgo ni hotelo biti. Deževalo je in deževalo. Trije, štirje dnevi so minuli. Vse je bilo v vodi. Tu in tam se je udril kak breg. Tudi gori pri kapelici se je trgala zemlja. Vsako leto je tako, kadar dalj časa dežuje.

Tedaj je neke noči zapihal veter in zjutraj je bilo nebo čisto in modro, sonce pa vse zlato.

Danes! se je vzradostila Rozika, ko se je zbudila, in srce ji je začelo močnejše biti. Noben dan ji ni minil tako počasi kakor ta. Po delu je prišlo nekoliko delavcev; toda odšli so kmalu; zunaj na cesti bodo nocoj tudi razstreljevali, zadnjič, pravijo.

(Dalje prihodnjik)

Vse šolske potrebščine

dobite najceneje in najboljše v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptaju!